

сжщеземны-ты Римляны римскы обычяи, латинскый языкъ и малко по малко ся сливали съ тѣхъ та ставали едно племя. (Нови-ти народи и нови-ти языци, що станжли отъ това сливаніе наричяты уобщѣ *романскы*, тыя сж: французскый, италиянскый и испанскый). Заедно съ основаніе-то на новы царства появились у Германци-ты и писани закони. По тыя законы сждили и расправляли. Сждбы-ты глядалъ или самъ царь-тѣ или отрядени-ти отъ него херцогы и графове. За да ся докаже, правъ ли е или кривъ, оный що ся сжди, карали го да ся кълне и тяжко го мжчили; за примѣръ, карали го да си тури ржкж-тж въ врялж водж, или да заmine босъ по нажежено желѣзо, и ако слѣдъ нѣколко дни, неостаняло дыря отъ попарено-то или изгорено-то, то сжденый былъ правъ. Сждбы-ты ся отсичяли чясто съ двобой, и надвильи ся припознавалъ за правъ. Таковы мжкы ставали, защото тии вѣрвали, че Богъ мжчи кривыя и упазя правыя; затова тыя сждбы ся наричялы *Божий-сждб*.

Отпослѣ, въ всичкы-ты царства, що основали Германци-ти, ся появила *феодална* или *ленна* нарядба. Тя произлѣзла по слѣдний начинъ.

Завоевателе-ти отнимали отъ покорены-ты третѣ-тж чясть отъ земж-тж имъ, а нѣкой пхть и повече; дѣлили си ъж помежду си, и ся заселвали на свои-ты владовища. (Оныя Германци, що владѣли голѣмы мѣста и независяли отъ никого, наричялися *барони*). По-голѣмы-ты и пѣ-добры-ты отъ призеты-ты земли зималъ царь-тѣ за себе си. Той си ималъ всякога негова дружина (хелейтъ), която държалъ съ заплатж. Отъ врѣмя-то на завоевания-та на римскы-ты области царѣти земли да раздавать на дружинж-тж си намѣсто заплатж мѣста отъ свои-ты си земли. Най-напрѣдъ тыя мѣста ся давали до уречено врѣмя, като назаемъ, отъ което ся и наричяли *феоди* или *лени* (сир. заемъ); а лица-та що добывали ленны-ты, были обврѣзани да ся намирають за тѣхъ на войнишкж службж; тии ся наричяли *леннищи* или *вассалы*. Нъ слѣдъ врѣмя ленны-ты мѣста станжли наслѣдственно владаніе на вассалы-ты. (Барони-ти съ усилюваніе-то на царскж-тж власть станжлы царскы ва-